

Botulinumtoxin vid analfissur bra – om man väljer rätt teknik

Det finns ingen skillnad i behandlingseffekt mellan botulinumtoxininjektion och isosorbiddinitratsalva vid analfissur, enligt en blindad, randomiserad studie som redovisas i *British Journal of Surgery* [1]. Utläkningen var i nitrattoxingruppen 58 procent och i botulinumtoxingruppen 38 procent. Biverkningsprofilen, med huvudvärk och inkontinens, var likvärdig i bägge grupperna.

Studien är vällovligt uppbyggd med placeboinjektion och aktiv kräm versus aktiv injektion med placebokräm. Vid en närmare granskning finner man dock att det planerade antalet patienter till studien inte uppfylldes på grund av dålig inklusionstakt. Vidare är det ett bortfall i botulinumtoxingruppen på mer än 30 procent och i den andra gruppen på 25 procent.

Man valde att injicera toxinet i den interna sfinktern anterior i medellinjen. De studier av Jost som författarna anger ligger till grund för detta val av injektion rekommenderar injektion i externa sfinktern och under EMG-kontroll [2]. Injektion i interna sfinktern är mer osäker och leder till högre grad av diffusion till icke-önskad vävnad, där-

»Injektion i interna sfinktern är mer osäker och leder till högre grad av diffusion till icke-önskad vävnad ...«

ibland m puborectalis, vilket kan öka risken för inkontinens.

När injektionen sker anterior injiceras dessutom många gånger i ärrvävnad efter tidigare partus, vilket ger ytterligare minskad möjlighet för lyckad effekt av injektionen. Det kan tänkas att biverkningsprofilen är lika i grupperna och effekten generellt dålig då man eventuellt har testat nitratsalva mot placebo.

Vid kronisk analfissur och med rätt injektionsteknik är botulinumtoxin en enkel, säker och beprövad behandling med ca 80 procents utläkning [2].

Karin Strigård

docent, överläkare, Gastrocentrum kirurgi, Karolinska universitetssjukhuset, Huddinge

1. Festen S, et al. *Br J Surg*. 2009;96:1393-9.
2. Jost WH. *Int J Colorectal Dis*. 2002;17(5):298-302.

Inhibition av serotonin minskade risken för osteoporos

Kan inhibition av transmittorsubstansen serotonin i mag-tarmkanalens enteriska nervsystem minska risken för osteoporos? Det tror i alla fall en grupp forskare som presenterar sina rön i tidskriften *Nature Medicine*.

Författarna bygger den aktuella studien på den egna upptäckten att serotonin som bildas i mag-tarmkanalen kan ha en inhiberande effekt på benbildning, ett rön som presenterades häromåret i tidskriften *Cell*. Nu har man gått vidare i en djurmodell genom att ge råttor och möss substansen LP533401, som inhiberar serotonin i mag-tarmkanalen. Substansen gavs dagligen peroralt under upp till sex veckor.

Det visade sig att behandlade djur i mindre utsträckning drabbades av osteoporos postmenopausalt. Serotoninhaltarna i hjärnan tycktes dock inte på-

verkas av substansen, vilket indikerar att den inte tar sig över blod-hjärnbarriären.

Serotonin är sannolikt mest känt som transmittorsubstans i hjärnan, där det som bekant bla reglerar välbefinnandet. Den absoluta majoriteten av det serotonin som produceras i kroppen skapas dock i mag-tarmkanalens enteriska nervsystem. Serotonin har kopplats till irriterade tarmens syndrom (IBS), och substansen LP533401, som används i den nu aktuella studien, har utvecklats som ett preparat mot just IBS. Intressant i sammanhanget är också att SSRI-behandling hos kvinnor tidigare har kopplats till lägre bentäthet (bone mineral density).

Anders Hansen

läkare, frilansjournalist

- Yadav V, et al. *Nat Med*. doi:10.1038/nm.2098

Bill Gates skänker 70 miljarder till u-landsvaccination

Filantropen Bill Gates donerar ofattbara 10 miljarder dollar, motsvarande drygt 70 miljarder kronor, till vaccination i fattiga länder. Det rapporterar bla tidskriften *Nature*. Beskedet om donationen meddelades vid World Economic Forum i schweiziska Davos, och donationen syftar till att under tio år verka för vaccination mot infektionssjukdomar i fattiga länder. Donationen offentliggjordes i samband med att organisationen GAVI (Global alliance for vaccines and immunisation) firade tioårsjubileum.

GAVI är verksamt inom vaccination av människor i tredje världen och finansieras av bla bidrag från just Bill Gates. Under de gångna tio åren beräknas GAVI ha distribuerat vaccin till 257 miljoner människor. Man har varit mycket framgångsrik bla när det gäller att sprida vaccin mot hepatit B. Enligt *Nature* har andelen barn globalt som vaccineras mot hepatit B stigit från 15 procent år 1999 till dagens ca 60 procent. Starkt bidragande till detta är GAVI:s omfattande satsning på att sprida hepatit B-vaccin i fattiga länder.

Microsoftgrundaren Bill Gates brukar anges som världens rikaste person och har redan skänkt närmare 5 miljarder dollar till vaccination i tredje världen. Nu kommer alltså ett nytt tillskott på det dubbla, som ska användas under det kommande decenniet, ett decennium som Gates flera gånger kallat för »vaccinets decennium«. Att pengarna kan komma att göra nytta inser man då man tittar på beräkningar från Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health i Baltimore. Där har forskare prognostiserat att närmare 9 miljoner människors liv kan komma att räddas till följd av donationen.

Anders Hansen

läkare, frilansjournalist

Ledford H. *Nature News*. doi:10.1038/news.2010.44

Foto: EPA/Scampix

Filantrop, donator och Microsoftgrundare.